

บทความวิชาการเกษตรเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

ฝ่ายวิทยุการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร. 02-5798511 โทรสาร 02-5793927

เรียบเรียงโดย นางสาวศิวาพร คงมีทรัพย์

รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร

เรื่อง 'ฟางข้าว' วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพิ่มมูลค่า ลดต้นทุนการเกษตร ในพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคอีสานตอนกลาง ออกอากาศ วันศุกร์ที่ 15 มีนาคม 2567

สวัสดีค่ะ คุณผู้ฟังขอต้อนรับเข้าสู่รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ในระบบ เอ.เอ็ม ความถี่ 1,386 กิโลเฮิร์ต เวลา 18.30 – 19.00 น. สำหรับรายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกรในวันนี้นำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหว เรื่อง 'ฟางข้าว' วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพิ่มมูลค่า ลดต้นทุนการเกษตร ในพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคอีสานตอนกลาง ขอเชิญติดตามรับฟังได้เลยค่ะ

นายพนตล ศรีพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 ขอนแก่น (สศท.4) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า ภาคอีสานตอนกลางนับเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของประเทศไทย เกษตรกรในพื้นที่ทำการเกษตร โดยเฉพาะปลูกข้าวเป็นหลัก ซึ่งหลังจากฤดูเก็บเกี่ยวข้าวจะมีเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในไร่นาจำนวนมาก คือ "ฟางข้าว" ภาครัฐจึงส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มมูลค่า ช่วยลดต้นทุนทางการเกษตร และการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน สศท.4 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ทรัพยากรในภาคการเกษตรอย่างยั่งยืนตามแนวทาง BCG Model (Bio-Circular-Green Economy) มาใช้ในการดำเนินโครงการสำคัญต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการฟางข้าวในพื้นที่ภาคอีสานตอนกลาง 4 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ โดยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์จากฟางข้าว รวม 187 ราย ประกอบด้วย เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่สินค้าข้าวที่มีการจัดซื้อเครื่องอัดฟางข้าว ภายใต้โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ปี 2564 ที่ผลิตข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2565/66 และข้าวนาปรังปี 2565 จำนวน 147 ราย ผู้ประกอบการแปรรูป/ผู้รวบรวม จำนวน 20 ราย และผู้ใช้ประโยชน์จากฟางข้าว จำนวน 20 ราย ได้มีการบริหารจัดการใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าจากฟางข้าว ดังนี้

กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.59 นำมาแปรรูปเป็นฟางก้อนโดยจ้างบริการทางการเกษตรเครื่องอัดฟางเพื่อเก็บไว้ขายหรือใช้ประโยชน์เอง ร้อยละ 30.42 จำหน่ายในลักษณะเหมาไร่ให้แก่ผู้รวบรวม/แปรรูป ร้อยละ 10.81 โลกฟางข้าวในนาเพื่อให้อยู่สลายเป็นปุ๋ย และร้อยละ 0.18 นำฟางข้าวไปใช้ประโยชน์โดยตรง (ไม่อัดก้อน) โดยเกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าจากการขายฟางข้าวอัดก้อนเฉลี่ย 319 - 353 บาท/ไร่ ผู้รวบรวมฟางข้าว/กลุ่มผู้ประกอบการแปรรูป ให้บริการแปรรูปอัดก้อนฟางข้าว ค่าบริการ 8 - 15 บาท/ก้อน (ไม่รวมค่าขนส่ง) ตามขนาดก้อนฟาง และรับซื้อฟางข้าวจากเกษตรกรและผู้รวบรวม/แปรรูปรายอื่น โดยรับซื้อแบบอัดก้อน ราคา 20 - 35 บาท/ก้อน

และแบบเหมาไร่ ราคาไร่ซื้อ คิดตามปริมาณฟางข้าวที่อัดก้อนได้ ราคา 1 - 1.50 บาท/ก้อน และกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จาก ฟางข้าว ส่วนใหญ่ร้อยละ 88.99 นำฟางข้าวเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ และกระบือ โดยใช้เป็นอาหารร่วมกับหญ้าเนเปียร์ ลดค่าใช้จ่ายได้ 47.50 บาท/ตัว/วัน และผสมร่วมกับอาหารชั้น TMR ลดค่าใช้จ่ายได้ 40 บาท/ตัว/วัน ส่วนอีกร้อยละ 11.01 ใช้เป็นวัสดุคลุมดิน/ผัก ไม้ผล เมื่อเทียบกับการใช้พลาสติก ลดค่าใช้จ่ายได้ 570 บาท/ไร่/รอบการผลิต และหากเทียบกับการใช้แกลบ ลดค่าใช้จ่ายได้ 300 บาท/ไร่/รอบการผลิต ใช้ฟางข้าวเป็นก้อนเชื้อเห็ดแทนขี้เลื่อย ลดค่าใช้จ่ายได้ 3 บาท/ก้อน ใช้ฟางข้าวเป็นอาหาร ในการเลี้ยงปลาแทนการให้อาหารสำเร็จรูป ลดค่าใช้จ่ายได้ 454.50 บาท/ไร่/รุ่น และใช้เป็นปุ๋ยหมักแทนการใช้ปุ๋ยยูเรีย ในแปลงพืชผัก ลดค่าใช้จ่ายได้ 354.80 บาท/ไร่/รอบการผลิต

ทั้งนี้ จากผลการศึกษาเบื้องต้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการฟางข้าวในพื้นที่ 4 จังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมในการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ควรส่งเสริมให้มีการวางแผนการจัดการฟางข้าวตลอดห่วงโซ่อุปทาน สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการผลิตและการเพิ่มมูลค่า ส่งเสริมให้เกษตรกรควบคุมคุณภาพและผลักดันการผลิตฟางข้าวให้ได้รับมาตรฐานการรับรองคุณภาพสินค้า สร้างความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมให้เกษตรกรนำฟางข้าวมาใช้ประโยชน์มากขึ้น สนับสนุนงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อขยายผลสู่การใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสินค้า พัฒนาช่องทางการจัดจำหน่าย พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ด้านสินค้าฟางข้าวแบบครบวงจร สนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและพัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรในการรับมือกับความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ หากท่านใดสนใจผลการศึกษาเชิงลึกของแนวทางการบริหารจัดการฟางข้าวในพื้นที่ภาคอีสานตอนกลางในพื้นที่ 4 จังหวัด สามารถสอบถามได้ที่ สศท.4 โทร 0 4326 1513 หรืออีเมล zone4@oae.go.th

ราคาที่เกษตรกรขายได้ทั่วประเทศ

ข้าว

ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลินาปี เฉลี่ยตันละ 14,326 บาท สัปดาห์ก่อน 14,277 บาท

ข้าวเปลือกความชื้น 15% เฉลี่ยตันละ 11,723 บาท สัปดาห์ก่อน 11,806 บาท

ข้าวโพด

ข้าวโพดความชื้นไม่เกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 8.70 บาท สัปดาห์ก่อน 8.77 บาท

ข้าวโพดความชื้นเกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 6.68 บาท สัปดาห์ก่อน 6.73 บาท

ถั่วเหลือง

ถั่วเหลืองชนิดคละ สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ถั่วลิสง

ถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้ง สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 49.17 บาท สัปดาห์ก่อน 50.25 บาท

ถั่วลิสงทั้งเปลือกสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 30.08 บาท สัปดาห์ก่อน 29.74 บาท

ถั่วเขียว

ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่ชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 26.20 บาท สัปดาห์ก่อน 25.00 บาท

ถั่วเขียวผิวเมล็ดเล็กคละ สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ปาล์มน้ำมัน

ผลปาล์มทั้งทะลาย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 5.38 บาท สัปดาห์ก่อน 5.26 บาท

มันสำปะหลัง

หัวมันสำปะหลังสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 3.08 บาท สัปดาห์ก่อน 3.11 บาท

มันเส้น

มันเส้น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 7.56 บาท สัปดาห์ก่อน 7.55 บาท

ไหม

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 1 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 2,145 บาท ราคาตรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 2 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,629 บาท ราคาตรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 967 บาท ราคาตรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

สับปะรด

สับปะรดโรงงาน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 11.11 บาท สัปดาห์ก่อน 10.88 บาท

สับปะรดบริโภค สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 13.73 บาท สัปดาห์ก่อน 14.39 บาท

ยางพารา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 1 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 2 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 70.65 บาท สัปดาห์ก่อน 69.05 บาท

ยางก้อนคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 27.48 บาท สัปดาห์ก่อน 26.53 บาท

เศษยางคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 26.01 บาท สัปดาห์ก่อน 25.06 บาท

น้ำยางสดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 66.35 บาท สัปดาห์ก่อน 63.96 บาท

ราคาสินค้าปศุสัตว์

สุกร

สุกรน้ำหนัก 100 ก.ก.ขึ้นไป สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 64.57 บาท สัปดาห์ก่อน 65.88 บาท

ไก่เนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 40.20 บาท สัปดาห์ก่อน 40.21 บาท

ไข่ไก่

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 353 บาท สัปดาห์ก่อน 355 บาท

ไข่เป็ด

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 406 บาท สัปดาห์ก่อน 410 บาท

โคเนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 87.43 บาท สัปดาห์ก่อน 87.53 บาท

กระบือ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 62.95 บาท สัปดาห์ก่อน 64.30 บาท

ราคาสินค้าประมง

ปลาตูกบึกก้อย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 52.10 บาท สัปดาห์ก่อน 60.55 บาท

ปลาช่อน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 83.16 บาท สัปดาห์ก่อน 84.01 บาท

กุ้งขาวแวนนาไม สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 127.15 บาท สัปดาห์ก่อน 128.97 บาท

ปลาทู สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 66.40 บาท สัปดาห์ก่อน 68.75 บาท

ปลาหมึกกระดอง สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ปลาเป็ด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.09 บาท ราคาทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

ปลาป่น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 36.00 บาท ราคาทรงตัวจากสัปดาห์ก่อน

จากกันวันนี้ฝากประชาสัมพันธ์ข่าวสารของศูนย์บริการร่วมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเปิดให้บริการ ข้อมูล/ข่าวสาร และรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งเป็นจุดรับบริการที่รวมงานบริการหลายประเภท จากหลายหน่วยงานของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยื่นรับบริการต่าง ๆ ได้ที่จุดรับเรื่อง เพียงจุดเดียว โดยเราให้บริการข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านการเกษตร ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลข่าวสาร ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร ข้อมูลรายงานการสรุปสถานการณ์น้ำรายวัน เป็นต้น โดยทุกท่านสามารถติดต่อได้หลายช่องทางที่

- Call Center 1170

- เว็บไซต์ [www.moac.go.th /builder/service/](http://www.moac.go.th/builder/service/)

- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ : 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884

ขอขอบคุณ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 ขอนแก่น เรื่อง ‘ฟางข้าว’ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพิ่มมูลค่า ลดต้นทุนการเกษตร ในพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคอีสานตอนกลาง และสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรราคาสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่รายงานให้เราได้ทราบกันในสัปดาห์นี้ด้วยค่ะ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ที่กรุณาเป็นสื่อกลางให้เราได้พบกันทุกสัปดาห์

สำหรับวันนี้เวลาของเราได้หมดลงแล้ว หากคุณผู้ฟังท่านใดต้องการ ติดต่อสอบถามข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเกษตร สามารถติดต่อได้ที่ ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร ทางเบอร์โทรศัพท์ 02-561-2870 หรือติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวได้ที่เว็บไซต์ สศก. www.oae.go.th / Fanpage Facebook เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน และอีกหนึ่งช่องทาง เพื่อร่วมติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรผ่าน line@ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร โดยคุณผู้ฟัง สามารถเพิ่มเราเป็นเพื่อนได้โดยค้นหา ID Line : @oaenews เพียงเท่านี้คุณผู้ฟังก็สามารถติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจ การเกษตรได้อย่างทันสถานการณ์ สำหรับวันนี้เวลาของรายการหมดแล้ว พบกันใหม่สัปดาห์หน้า สวัสดีค่ะ